

Pierderea virginității

Richard Branson

Autobiografia

Traducere din engleză de
Lia Potec și Nadia Suzana Șaptefrați

PUBLICA

The original title of this book is
Losing My Virginity. The Autobiography,
by Richard Branson

© Richard Branson 1998, 2002, 2005, 2007

First published in Great Britain by Virgin Publishing Ltd.

Romanian edition published by arrangement with Virgin Books
through Agenția Literară Livia Stoia.

Richard Branson hereby asserts his moral right to be identified
as author of this Work in accordance with sections 77 and 78
of the Copyright, Designs and Patents Act.

Prima ediție a fost publicată în Marea Britanie
de Virgin Publishing Ltd.

Ediția în limba română e publicată cu acordul Virgin Books,
via Agenția Literară Livia Stoia.

Drepturile de autor îi revin lui Richard Branson, în conformitate
cu secțiunile 77 și 78 din Legea pentru copyright, design și patente.

© Publica, 2010, pentru ediția în limba română

ISBN 978-973-1931-33-3

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BRANSON, RICHARD

Autobiografia : Pierderea virginității / Richard Branson ;
trad.: Lia Potec, Nadia Șaptefrați. - București : Publica, 2010
ISBN 978-973-1931-33-3

I. Potec, Lia (trad.)

II. Șaptefrați, Nadia (trad.)
334.726(73):629.7(0:82-94)

EDITORI:

Cătălin Muraru

Radu Minculescu

Silviu Dragomir

REDACTOR:

Ioana Rotaru

DTP:

Ofelia Coșman

DIRECTOR EXECUTIV:

Bogdan Ungureanu

CORECTURĂ:

Sânziana Doman

COPERTA:

Alexe Popescu

Elena Bițu

Cuprins

Prolog. „La naiba! Hai s-o facem!”	11
1. „O familie în care am fi făcut orice unii pentru alții”	25
1950–1963	
2. „Ori ajungi la închisoare, ori ajungi milionar”	44
1963–1967	
3. Virgini în afaceri	60
1967–1970	
4. „Sunt gata să încerc orice o dată”	86
1970–1971	
5. Am primit o lecție	100
1971	
6. „Simon a făcut din Virgin un loc grozav”	112
1971–1972	
7. „Se intitulează <i>Tubular Bells</i> . N-am mai ascultat niciodată ceva asemănător”	124
1972–1973	
8. „A fi opțiunea numărul doi nu înseamnă nimic”	142
1974–1976	
9. „Never mind the Bollocks!”	161
1976–1977	
10. „«M-am gândit să mă mut la tine», spuse Joan.”	173
1976–1978	
11. Trăind pe marginea prăpastiei	184
1978–1980	

12. „Succesul poate veni pe neașteptate” 1980–1982	202	25. „Dă-i în judecată pe nemernici” septembrie–octombrie 1991	386
13. „Vei continua numai trecând peste cadavrul meu” 1983–1984	211	26. Barbarii de la poarta de îmbarcare octombrie–noiembrie 1991	408
14. Copiii lui Laker 1984	229	27. „Mă fac mincinos” noiembrie 1991–martie 1992	428
15. „Era ca și cum am fi fost legați de burghiul unui pickhamer enorm” 1984–1986	239	28. Victorie martie 1992–ianuarie 1993	451
16. Cel mai mare balon din lume 1986–1987	254	29. Teritoriu virgin 1993–1998	477
17. „Eram aproape sigur că o să mor” 1987–1988	271	30. Diversitate și adversitate 1998–2005	494
18. „Totul era de vânzare” 1988–1989	287	Anexă. Grupul de companii Virgin — cronologie corporatistă Proveniența imaginilor	557 574
19. M-am pregătit să sar 1989–1990	298		
20. „Cine naiba se crede Richard Branson?” august–octombrie 1990	310		
21. „Am fi avut în jur de două secunde să ne spunem ultima rugăciune” noiembrie 1990–ianuarie 1991	328		
22. Zburând în turbulență ianuarie–februarie 1991	349		
23. Jocuri murdare februarie–aprilie 1991	360		
24. „Pentru Madonna, n-aș face așa ceva” aprilie–iulie 1991	373		

5:30 dimineața

M-am trezit înaintea lui Joan și m-am ridicat în capul oaselor. Pe deasupra Marrakechului auzeam strigătul unduitor al muezinilor care îi chema pe credincioși la rugăciune prin difuzoare. Nu le scrisesem încă lui Holly și Sam, așa că am rupt o pagină din caiet și le-am scris o scrisoare pentru cazul în care nu mă mai întorceam.

Dragă Holly și Sam,

Viața poate părea uneori ireală. Într-o zi ești bine sănătos și iubitor. Iar a doua zi nu mai ești.

După cum știți amândoi, întotdeauna am simțit dorința de a trăi viața la maximum. Asta a însemnat că am fost suficient de norocos ca să trăiesc viața mai multor oameni, pe parcursul celor 46 de ani ai mei. Am iubit fiecare minut din acești ani și mai ales am iubit fiecare minut din anii petrecuți alături de voi și de mami.

Știu că mulți ne-au considerat iresponsabili pentru că ne-am imbarcat în această ultimă aventură. Eram convins că greșeam. Simțeam că tot ce învățasem din aventurile noastre deasupra Atlanticului și Pacificului ne va asigura un zbor fără peripeții. Consideram că riscurile erau acceptabile. Evident, m-am înșelat.

Totuși, nu regret nimic din viața mea în afară de faptul că nu voi fi cu Joan pentru a vă ajuta până la capăt să creșteți mari. La vârsta de doisprezece și cincisprezece ani, caracterele voastre sunt

deja formate. Suntem amândoi foarte mândri de voi. Joan și cu mine nu am fi putut avea niște copii mai minunați. Sunteți amândoi buni, respectuoși și plini de viață (chiar isteți!). Ce altceva ne-am fi putut dori?

Fiți puternici! Știu că nu va fi ușor. Dar am avut o viață minunată unii cu ceilalți și nu veți uita niciodată momentele frumoase petrecute împreună.

Trăiți și voi viața la maximum! Bucurați-vă de fiecare minut! Iubiți-o pe mami și aveți grijă de ea ca și cum ea ne-ar reprezenta pe amândoi!

Vă iubesc,
Tata

Am îndoit scrisoarea și am pus-o în buzunar. Îmbrăcat din cap până-n picioare și pregătit, m-am întins lângă Joan și am îmbrățișat-o. Eu mă simțeam pe deplin treaz și emoționat, pe ea o simțeam caldă și somnoroasă în brațele mele. Holly și Sam au venit la noi în cameră și s-au cuibărit în pat între noi. Apoi Sam s-a strecurat afară cu verișorii lui pentru a se duce la locul de lansare; să vadă balonul cu care eu speram că, în scurt timp, aveam să zbor în jurul lumii. Joan și Holly au stat cu mine în timp ce vorbeam cu Martin, meteorologul. Zborul, mi-a spus el, putea să aibă loc în siguranță — condițiile meteorologice erau cele mai bune din ultimii cinci ani. L-am sunat apoi pe Tim Evans, doctorul nostru. Tocmai îl văzuse pe Rory McCarthy, cel de-al treilea pilot, și avea vești proaste: Rory nu putea să zboare. Avea o pneumonie ușoară și, dacă ar fi stat într-o nacelă timp de trei săptămâni, starea i s-ar fi putut înrăutăți foarte mult. L-am sunat imediat pe Rory și am deplâns împreună acest ghinion.

— Ne vedem la restaurant, i-am spus. Hai să luăm micul dejun.

6:20 dimineața

Restaurantul era pustiu când Rory și cu mine am ajuns acolo. Jurnaliștii care urmăriseră pregătirile, în ultimele 24 de ore, erau deja la locul de lansare.

Ne-am îmbrățișat și am plâns amândoi. Pe lângă faptul că îmi devenise un prieten foarte bun, fiind cel de-al treilea pilot în zborul nostru cu balonul, în ultimul timp eu și Rory ne reuniserăm forțele într-o serie de afaceri. Chiar înainte de a veni în Maroc, cumpărase o cotă din noua noastră casă de discuri, V2, și investise în Virgin Clothes și Virgin Vie, noua noastră companie de produse cosmetice.

— Nu-mi vine să cred că te las baltă, a spus Rory. Eu nu mă îmbolnăvesc niciodată... Niciodată!

— Nu-ți face griji, l-am încurajat. Se întâmplă. Îl avem pe Alex care cântărește jumătate cât tine. Vom zbura mult mai departe cu el la bord.

— Serios, dacă nu te întorci, a spus Rory, voi continua eu de unde te-ai oprit tu.

— O, mulțumesc, am răspuns, râzând nervos.

Alex Ritchie era deja la locul de lansare, supraveghind agitația nebunească de pregătire a nacelei, împreună cu Per Lindstrand, veteranul baloanelor cu aer cald care mă inițiasse în acest sport. Alex era inginerul sclipitor care proiectase nacela. Până atunci nimeni nu reușise să construiască un sistem care să susțină zboruri cu balonul la nivel de tropopauză.* Deși el fusese cel care construise amândouă nacelele Atlantic și Pacific, nu îl cunoșteam foarte bine și era deja prea târziu pentru a afla mai multe despre el. Deși nu avea niciun fel de pregătire de zbor, Alex a luat decizia curajoasă de a veni cu noi. Dacă totul decurgea bine, aveam trei săptămâni pentru a ne cunoaște. Suficient de intimi pe cât ne-am fi dorit și unul și celălalt.

* Zona de trecere dintre troposferă și stratosferă (n.t.).

Spre deosebire de zborurile deasupra Pacificului și Atlanticului cu baloane cu aer cald, de data aceea nu aveam să încălzim aerul decât atunci când era nevoie: balonul era dotat cu un nucleu intern de heliu care ne ridica. Planul lui Per era de a încălzi aerul din jurul nucleului în timpul nopții, ceea ce avea să încălzească heliul, care altfel s-ar fi contractat, s-ar fi îngreunat și ne-ar fi tras în jos.

Joan, Holly și eu ne țineam de mâini și ne-am îmbrățișat. Era timpul să-i dăm drumul.

8:30 dimineața

L-am văzut cu toții în același timp. Înaintam pe drumul desfundat al bazei aeriene marocane și era ca și cum peste noapte ar fi răsărit din pământ o nouă moschee. Pe deasupra palmierilor prăfuiți și aplecați, un glob de un alb orbitor se înălța ca o perlă imensă. Era balonul. Bărbați călare pe cai galopau pe marginea drumului, cu puștile atârându-le de umăr, înspre baza aeriană. Toată lumea era atrasă către acest balon enorm, de un alb strălucitor, care plutea în aer, înalt și zvelt.

9:15 dimineața

Balonul era protejat de un cordon și, în jurul grilajelor care delimitau zona, se îngrămădea o mulțime incredibilă de oameni. Toți cei din echipajul bazei aeriene stăteau deoparte, aliniați, eleganți în uniformele lor bleumarin. În fața lor, grupul tradițional de dansatoare marocane cu șaluri albe jelea, se tânguia și striga. Apoi a apărut în galop un grup de călăreți îmbrăcați în costume de berberi și agitănd muschete vechi, care s-au aliniat în fața balonului. Timp de o secundă groznică, m-am gândit că poate aveau să tragă o salvă ceremonială și o să găurească balonul. Eu, Per și Alex ne-am apropiat de nacelă pentru a face o ultimă verificare a sistemelor. Soarele urca rapid pe cer și heliul începea să se dilate.

10:15 dimineața

Făcuserăm toate verificările, eram gata de pornire. I-am îmbrățișat din nou pe Joan, Holly și Sam. Eram uimit de tăria lui Joan. Holly fusese alături de mine în ultimele patru zile, părea stăpână pe situație. Mă gândeam că și Sam părea în regulă, dar apoi a izbucnit în lacrimi și m-a tras către el, refuzând să-mi dea drumul. Mai că-mi venea și mie să plâng. N-am să uit niciodată forța dureroasă a îmbrățișării lui. Apoi m-a pupat, mi-a dat drumul și a îmbrățișat-o pe Joan. Am fugit să-i îmbrățișez și pe mama și tata. Mama mi-a strecurat o scrisoare. „Deschide-o după ziua a șasea”, mi-a zis. Îmi amintesc cum mi-am spus că sper să rezistăm atâtea zile.

10:50 dimineața

Nu mai rămăsese decât să urcăm treptele de metal, în nacelă. Am ezitat o secundă, întrebându-mă când și unde voi mai pune din nou piciorul pe pământ — sau în apă. Nu era timpul să mă gândesc la ce avea să fie. Am intrat în nacelă. Per era la panoul principal de control; eu eram lângă echipamentul de filmat și Alex stătea pe scaunul de lângă ușa-trapă.

11:19 dimineața

Zece, nouă, opt, șapte, șase, cinci... Per făcea numărătoarea inversă, iar eu porneam camerele de luat vederi. Mâna continua să îmi coboare pentru a verifica închizătoarea parașutei. Încercam să nu mă gândesc la balonul enorm de deasupra noastră, nici la cele șase rezervoare enorme de combustibil atârdate în jurul nacelei. Patru, trei, doi, unu... și Per a dat drumul pârghiei care bloca încuietorile, dând drumul cablurilor care ne țineau ancorați. Am început să ne ridicăm rapid și silențios către cer. Arzătoarele nu făceau niciun zgomot: ascensiunea noastră era ca aceea a unui balon de la o petrecere pentru copii. Urcam pur și simplu, din ce în

ce mai sus, mai departe; apoi, prinși de briza dimineții, ne-am îndreptat către Marrakech.

Ușa ieșirii de urgență a rămas deschisă în timp ce ne ridicam și le-am făcut cu mâna oamenilor care erau acum doar niște puncte mici. Fiecare detaliu al Marrakechului se întindea în fața noastră: zidurile roz, pătrătoase, marea piață centrală, curțile verzi și fântânile ascunse în spatele zidurilor înalte. Am închis trapa. De-acum eram pe cont propriu. Presiunea urca și știam că avea să crească în continuare.

Primul nostru fax a sosit imediat după prânz.

— O, Doamne! Per mi-a dat foaia. Uită-te la asta!

— Trebuie să știți că au rămas blocate conectoarele rezervoarelor de combustibil, am citit.

Aceea a fost prima noastră greșală. Conectoarele ar fi trebuit să fie deblocate, pentru ca, în caz de probleme, dacă începeam să pierdem înălțime, să putem da drumul la un rezervor de o tonă pe post de balast.

— Dacă asta e singura noastră greșală, nu e chiar atât de rău, am spus în încercarea de a-i ridica moralul lui Per.

— Trebuie să coborâm până la 1 500 de metri și ies să le deblochez, a spus Alex. Nu e o problemă.

Era imposibil să pierdem din înălțime în timpul zilei, pentru că soarele încălzea heliul. Singura soluție imediată ar fi fost să lăsăm să iasă din heliu, dar, odată pierdut, nu mai puteam fi recuperat. Nu ne puteam permite să pierdem niciun pic de heliu. Așa că am căzut de acord să așteptăm căderea serii pentru a coborî balonul. Era o încurcătură care ne dădea bătăi de cap. Nu știam cum avea să zboare balonul pe timp de noapte și, cu rezervoarele de combustibil blocate, șansele noastre de a ieși dintr-o situație problematică erau mici.

Eu și Alex încercam să bagatelizăm problema canistrelor blocate, Per era foarte demoralizat. Stătea lângă panoul de control, într-o tăcere furioasă, vorbind numai atunci când îi puneam o întrebare directă.

Am zburat fără probleme tot restul zilei. De sus, Munții Atlas ofereau o priveliște încântătoare, vârfurile crestate acoperite de zăpadă strălucind înspre noi în lumina glorioasă a soarelui. Nacela era plină până la refuz cu provizii pentru optsprezece zile. S-a dovedit că nu uitaserăm numai de conectoare. Uitaserăm să luăm hârtie igienică, așa că trebuia să așteptăm să primim un fax pentru a putea coborî pe scărița în spirală la closet. Or, stomacul meu tratat cu mâncare marocană avea nevoie de multe faxuri. Per păstra aceeași tăcere mohorâtă, dar eu și Alex eram recunoscători pentru faptul că aflaserăm de canistre, altfel am fi descoperit problema într-un mod mult mai neplăcut.

Pe când ne apropiam de granița algeriană, am primit o a doua veste-șoc, când algerienii ne-au informat că ne îndreptam direct către Béchar, principala lor bază militară. Ne-au comunicat că nu puteam zbura pe deasupra ei: „Nu sunteți, vă repetăm, nu sunteți autorizați să intrați în această zonă”, spunea faxul.

Nu aveam încotro.

Am petrecut vreo două ore la telefonul prin satelit vorbind cu Mike Kendrick, controlorul nostru de zbor, încercând să contactez câteva ministere britanice. În cele din urmă, André Azoulay, ministrul marocan care ne rezolvase toate problemele legate de lansarea din Maroc, a venit din nou în ajutorul nostru. Le-a explicat algerienilor că nu puteam schimba direcția de zbor și că nu aveam camere de luat vederi puternice la bord. I-au acceptat explicația și ne-au lăsat în pace.

După ce a sosit vestea cea bună, am început să scriu în jurnalul meu de bord. Când am dat pagina, am găsit un bilețel de la Sam, scris de mână cu cerneală neagră, grosă și lipit de pagină cu bandă adezivă: „Pentru tati: sper să te simți cât mai bine. Drum bun. Cu multă, multă dragoste, fiul tău Sam”. Mi-am amintit că, în noaptea de dinaintea plecării, se strecurase în nacelă fără mine, iar acum știam de ce.

La ora cinci după-amiaza, zburam încă la 9 100 de metri înălțime. Per a început să pornească arzătoarele pentru a

încălzi aerul din învelitoarea exterioară. Deși arzătoarele au mers timp de o oră, imediat după ora 6 după-amiaza, balonul a început să piardă constant altitudine.

— Ceva nu e în regulă cu teoria aici, a spus Per.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Nu știu.

Per ținea arzătoarele pornite, dar balonul continua să coboare. Am pierdut 600 de metri altitudine și apoi alte 300 de metri. Se făcea din ce în ce mai frig pe măsură ce soarele dispărea. Era clar că heliul se contracta rapid, devenind o greutate inertă deasupra noastră.

— Trebuie să aruncăm din balast, a spus Per. Era înspăimântat. Cu toții eram.

Am tras de zăvoarele care țineau greutatea de plumb de pe fundul nacelei. Pe acestea ar fi trebuit să le păstrăm ca rezervă pentru alte două săptămâni. S-au desprins și le-am văzut pe ecranul camerei video căzând ca niște bombe. Aveam groaznică senzație că era doar începutul dezastrului. Nacela era mai mare decât cea cu care zburaserăm deasupra Pacificului și a Atlanticului, dar era totuși o simplă cutie de metal atârând de un balon enorm, la mila vânturilor și a vremii.

De-acum se întuneca. Fără greutatea de plumb ne-am stabilizat pentru un timp, dar apoi balonul a început din nou să coboare. De data asta coborârea era mult mai rapidă. Am coborât 2 000 de picioare într-un minut și alte 2 000 în următorul. Urechile mi s-au înfundat și apoi au început să-mi pocnească, mi-am simțit stomacul ridicându-se, presându-se de cutia toracică. Eram la numai 15 000 de picioare altitudine. Am încercat să rămân calm, concentrându-mă intens asupra camerei de luat vederi și a altimetrului, trecând rapid în revistă opțiunile rămase. Trebuia să scăpăm de rezervoarele de combustibil. Dar imediat ce-am fi făcut asta, călătoria s-ar fi terminat. Mi-am mușcat buzele. Eram undeva deasupra Munților Atlas, în întuneric, și ne aștepta o prăbușire oribilă. Niciunul dintre noi nu scotea o vorbă. Am făcut câteva calcule rapide.

— În ritmul ăsta mai avem șapte minute până la pământ, am spus.

— OK, a răspuns Per. Deschide trapa. Depresurizăm.

Am deschis trapa la 12 000 de picioare, am coborât la 11 000 și, cu o rafală de aer care ne-a tăiat respirația, nacela s-a depresurizat. Eu și Alex am început să aruncăm totul peste bord: mâncare, apă, canistre de ulei, orice nu era parte integrantă a nacelei. Totul. Chiar și un teanc de dolari. Pentru o scurtă perioadă de cinci minute, asta ne-a oprit căderea. Nu se mai punea problema continuării călătoriei. Trebuia doar să ne salvăm viețile.

— Nu e suficient, am spus văzând că altimetrul coborâse la 9 000 de picioare. Suntem încă în cădere.

— OK, urc pe acoperiș, a spus Alex. Trebuie să scăpăm de rezervoarele de combustibil.

Cum Alex fusese cel care construise practic nacela, știa exact cum să deblocheze încuietorile. În toiul panicii, mi-am dat seama că, dacă Rory ar fi fost la bord, și nu Alex, am fi fost cu mâinile legate. N-am fi avut decât alternativa să ne parasutăm. Am fi fost în aer, rostogolindu-ne în noapte deasupra Munților Atlas. Deasupra, arzătoarele huruiau, proiectând asupra noastră o puternică lumină portocalie.

— Ai mai sărit vreodată cu parașuta? am strigat către Alex.

— Nu, mi-a răspuns.

— ăsta este inelul care deschide parașuta, i-am spus, apăsându-i mâna pe inel.

— Suntem la 7 000 de picioare și continuăm să coborâm, a strigat Per. 6 600 acum.

Alex a ieșit prin trapă, urcând deasupra nacelei. Nu-mi puteam da seama cât de rapid coboram. Urechile îmi erau deja complet înfundate. Dacă încuietorile erau înghețate și Alex nu reușea să dea drumul rezervoarelor de combustibil, trebuia să sărim. Mai aveam doar câteva minute. Mâna mi s-a îndreptat instinctiv către parașută. M-am uitat să văd dacă Per o purta pe a lui. Per urmărea altimetrul. Numerele scădeau cu repeziciune.

Mai aveam doar vreo 6 000 de picioare în care să manevrăm — ba nu, 5 500 de picioare. Dacă Alex mai stătea acolo încă un minut, ar mai fi fost doar 3 500 de picioare. Stăteam cu capul scos prin trapă, ținându-mă de cordon și privindu-l pe Alex cum se mișca pe acoperișul nacelei. Dedesubtul nostru era întuneric beznă și un frig pătrunzător. Nu vedeam pământul. Telefonul și faxul sunau fără încetare. Cei de la punctul de control de la sol probabil se întrebau ce naiba făceam.

— Unul dintre ele e deblocat, a strigat Alex prin trapă.

— 3 700 de picioare, zice Per.

— Încă unul, zice Alex.

— 3 400 de picioare.

— Încă unul.

— 2 900 de picioare, 2 400.

Era prea târziu să mai scăpăm. Până când am fi ajuns să sărim, ne-am fi izbit de munții care se apropiau cu viteză de noi.

— Intră în nacelă, strigă Per. Acum.

Alex și-a dat drumul prin trapă.

Ne-am pus centurile. Per a tras de mâner pentru a elibera unul dintre rezervoarele de combustibil. Dacă încuietoria nu se deschidea, în 60 de secunde eram morți. Rezervorul s-a desprins și balonul s-a oprit brusc. Senzația a fost aceea a unui lift care se izbește de pământ. Am fost turțiți de scaunele noastre cu capetele înghesuite între umeri. Apoi balonul a început să se ridice. Ne uitam la altimetru: 2 600, 2 700, 2 800. Eram salvați. În cinci minute, trecuserăm de 3 000 de picioare și balonul se ridica înspre cerul înstelat.

Am îngenuncheat pe podea lângă Alex și l-am îmbrățișat.

— Slavă Domnului că ai fost cu noi, i-am spus. Fără tine am fi fost morți.

Se spune că un om pe moarte își revede viața în ultimele secunde înainte de a muri. N-a fost cazul meu. Pe când ne prăbușeam pentru a deveni un rotocol de foc pe Munții Atlas, m-am gândit că, dacă scap cu viață, nu mai fac așa ceva niciodată. În timp ce ne ridicam spre o înălțime la care să fim

în siguranță, Alex ne-a spus povestea unui om bogat care se hotărâse să traverseze înot Canalul Mânecii: a coborât pe plajă, și-a așezat scaunul pliant și o masă pe care se aflau căpșuni și sendvișuri cu castraveți, iar apoi a anunțat că omul lui va traversa înot Canalul Mânecii pentru el. În acel moment, nu părea o idee atât de proastă.

În tot decursul acelei prime nopți, am încercat să menținem controlul asupra balonului. La un moment dat, a început să urce fără oprire, ridicându-se fără vreun motiv aparent. Într-un sfârșit, ne-am dat seama că se fisurase unul dintre rezervoarele rămase: pierdeam din combustibil. Pe măsură ce se apropiau zorii zilei, am început să facem pregătiri pentru aterizare. Dedesubt se întindea deșertul algerian, un loc neospitalier chiar și în vremurile cele mai bune, și cu atât mai mult acum, că Algeria era în mijlocul unui război civil.

Deșertul nu avea culoarea galben-nisipie a dunelor molcome, așa cum te-ai aștepta după ce ai văzut filmul *Lawrence al Arabiei*. Pământul sterp era roșu și stâncos, la fel de sterp ca suprafața lui Marte, iar rocile se înălțau ca niște cuiburi gigantice de termit. Stăteam cu Alex pe acoperișul nacelei, fermecați de răsăritul care se întindea treptat deasupra deșertului. Știam că era o zi pe care am fi putut să n-o mai apucăm. Urmărind umbra balonului alunecând deasupra deșertului, ne venea greu să credem că era aceeași drăcie care în toiul nopții se prăbușea cu viteză către Munții Atlas.

Rezervoarele de combustibil care mai rămăseseră agățate îi blocau vederea lui Per, așa că Alex l-a ghidat să aterizeze. În timp ce ne apropiam de pământ, Alex strigă deodată:

— Linie de înaltă tensiune în fața noastră!

Drept răspuns, Per strigă și el că eram în mijlocul deșertului și că nu era posibil să fie vreo linie de înaltă tensiune.

— Probabil că vezi vreun miraj, îi răcni.

Alex insistă că mai bine ar urca să vadă cu ochii lui: reușiserăm să dăm peste unica linie de înaltă tensiune din Sahara.

Deși eram în plin deșert, la câteva minute după ce am aterizat, au început să apară semne de viață. Un grup de bărbați dintr-un trib berber a apărut de după stânci. La început s-au ținut la distanță. Eram pe punctul de a le oferi ceva apă și ce ne mai rămăsese din provizii, când am auzit uruitul zgomotos al unor elicoptere de armată. Probabil că ne urmăriseră pe radarele lor. La fel de repede cum apăruseră, berberii au dispărut. Două elicoptere au aterizat în apropiere, ridicând nori de praf și, curând, ne-am trezit înconjurați de un grup de soldați înarmați, impasibili, aparent nesiguri de direcția în care să-și îndrepte armele.

— Allah, am spus eu încurajator.

Un moment au rămas nemișcați, dar, până la urmă, curiozitatea a învins și s-au apropiat. I-am arătat ofițerului balonul, iar el s-a arătat impresionat de rezervoarele de combustibil rămase.

Stând lângă nacelă, mă întrebam ce or fi crezând despre ea soldații algerieni. Am privit-o o clipă prin ochii lor. Rezervoarele de combustibil rămase erau colorate ca niște cutii uriașe de Virgin Cola și Virgin Energy, în roșu și galben aprins. Printre numeroasele slogane pictate pe exteriorul nacelui erau unele făcând reclamă la Virgin Atlantic, Virgin Direct (acum Virgin Money), Virgin Territory și Virgin Cola. Norocul nostru că acei pioși soldați musulmani nu înțelegeau ce era scris în jurul cutiei de Virgin Energy: **ORICE AȚI FI AUZIT, NU EXISTĂ NICIUN FEL DE DOVEZI CĂ VIRGIN ENERGY AR FI UN AFRODIZIAC.**

Uitându-mă către nacela care se odihnea pe nisipul roșu și retrăind căderea terifiantă către Munții Atlas, mi-am jurat din nou că n-o să mai încerc așa ceva niciodată. În deplină contradicție cu acest jurământ, undeva, în mintea mea, știam că, odată ajuns acasă, întâlnindu-mă cu alți piloți de balon care încercau să zboare în jurul lumii, aveam să fiu tentat de gândul de a

mai încerca o dată. Este o provocare irezistibilă, prea adânc înrădăcinată deja în mine ca să pot renunța.

Cele două întrebări care mi se pun cel mai des sunt: „De ce îți riști viața zburând cu balonul?” și „Încotro se îndreaptă grupul Virgin?” Într-un fel, imaginea nacelui în mijlocul deșertului algerian, cu atâtea mărci Virgin lipite peste tot, însuma toate aceste întrebări-cheie.

Știam că voi încerca un alt zbor cu balonul, pentru că e una dintre puținele mari provocări care mi-au mai rămas. Imediat ce mă eliberez de teroarea prin care trec cu fiecare zbor, mă simt din nou încrezător că putem învăța din greșelile noastre și că vom efectua în siguranță zborul următor.

La întrebarea mai amplă cu privire la direcția spre care se îndreaptă grupul Virgin este imposibil de dat un răspuns. În loc să tratez prea academic acest subiect, pentru că nu reprezintă modul în care gândesc eu, am scris această carte pentru a arăta cum am făcut Virgin să devină ceea ce este astăzi. Dacă citiți cu grijă printre rânduri, veți înțelege, sper, care este viziunea noastră în ceea ce privește Virgin și veți înțelege încotro se îndreaptă. Unii spun că viziunea mea cu privire la Virgin încalcă toate regulile și că este mult prea caleidoscopică; alții spun că Virgin a devenit unul dintre brandurile cele mai cunoscute ale secolului nostru; alții îl analizează până la ultimul detaliu și apoi scriu articole academice despre el. În ceea ce mă privește, eu doar ridic telefonul și mă pun pe treabă. Zborurile cu balonul, ca și numeroasele companii Virgin pe care le-am fondat fac parte dintr-o serie continuă de provocări care au început în copilărie.

Atunci când căutam un titlu, David Tait, care conduce partea americană a afacerii Virgin Atlantic, mi-a sugerat să o intitulez *Virgin: arta strategiei de afaceri și a analizei competitive*.

— Nu-i rău, i-am spus, dar nu cred că e suficient de atrăgător.

— Desigur, mi-a răspuns, subtitlul ar fi *Ei, la naiba! Hai s-o facem!*

1

„O familie în care am fi făcut
orice unii pentru alții”
1950–1963

Perioada copilăriei mi-o amintesc ca prin ceață, dar câteva episoade îmi rămân vii în minte. Îmi amintesc că părinții ne supuneau mereu la provocări. Mama era hotărâtă să ne facă independenți. Când aveam patru ani, a oprit mașina la câteva mile de casă și a trebuit să găesc singur drumul, peste câmp. M-am pierdut iremediabil. Prima amintire a surorii mele celei mai mici, Vanessa, este a unei dimineți de ianuarie când mama hotărâse că trebuia să plec dis-de-diminează cu bicicleta până la Bournemouth. Mi-a împachetat câteva sendvișuri și un măr și mi-a zis că găesc apă pe drum.

Bournemouth era la cincizeci de mile de casa noastră din Shamley Green, Surrey. Încă n-aveam doisprezece ani, dar mama considera că așa avea să mă învețe importanța curajului și a simțului de orientare. Îmi amintesc că am pornit la drum când era încă întuneric și îmi aduc vag aminte că am rămas peste noapte la o rudă. Nu știu cum i-am găsit casa sau cum m-am întors acasă a doua zi, dar îmi amintesc că, în cele din urmă, am intrat în casă ca un erou cuceritor, simțindu-mă extrem de mândru de maratonul meu cu bicicleta și așteptându-mă la o îmbrățișare lungă.

— Bravo Ricky, m-a întâmpinat mama în bucătărie, unde tăia ceapă. A fost amuzant? Acum poți să dai o fugă până la vicar? Are niște lemne de tăiat și i-am spus că te întorci curând.

Provocările erau mai mult de natură fizică decât intelectuală și, curând, am început să ni le stabilim noi singuri. Îmi amintesc cum am învățat să înot. Aveam vreo patru sau cinci ani și eram în vacanță cu surorile tatei, mătușa Joyce și mătușa Wendy, și cu soțul mătușii Wendy, unchiul Joe. Țineam foarte mult mai ales la mătușa Joyce și, la începutul vacanței, am făcut cu ea un pariu pe zece șilingi că o să învăț să înot înainte de sfârșitul celor două săptămâni. Am petrecut ore întregi în valurile reci ca gheața, dar până în ultima zi nu am reușit. Doar dădeam din mâini, sărind cu un picior pe fundul apei. Mă aruncam înainte și mă prăbușeam sub valuri, apoi țâșneam către suprafață, încercând să nu înghit apa sărată.

— Nu-i nimic, Ricky, îmi spuse mătușa Joyce. Mai e și anu' viitor.

Dar eram hotărât să nu aștept până atunci. Făcusem un pariu cu mătușa Joyce și mă îndoiam că avea să-și mai amintească de el peste un an. În ultima zi, ne-am trezit devreme, am pus bagajele în mașină și am pornit la drum pentru călătoria înapoi, care dura vreo douăsprezece ore. Șoselele erau înguste, mașinile încete și era o zi fierbinte. Cu toții voiam să ajungem acasă. Pe drum, am văzut un râu.

— Tati, oprești, te rog, mașina? i-am spus.

Râul era ultima mea șansă. Eram sigur că puteam să înot și să câștig cei zece șilingi de la mătușa Joyce.

— Te rog, oprește! am strigat.

Tata s-a uitat în oglinda retrovizoare, a încetinit și a tras pe margine.

— Ce se întâmplă? întrebă mătușa Wendy.

— Ricky a văzut râul acela, a spus mama. Vrea să încerce o ultimă dată să înoate.

— Dar nu vrem să ajungem odată acasă? s-a plâns mătușa Wendy. Mai avem atât de mult de mers.

— Hai, Wendy. Să-i dăm băiatului o ultimă șansă, a spus mătușa Joyce. Până la urmă, sunt cei zece șilingi ai mei.

Mi-am scos hainele și am alergat în chiloți către râu. Nu îndrăzneau să mă uit înapoi, de teamă ca nu cumva vreunul

dintre ei să se răzgândească. Când am ajuns la marginea râului eram mai degrabă speriat. În mijlocul râului apa curgea cu viteză, bolborosind peste pietre. Am găsit o parte pe unde vacile făcuseră potecă și m-am aventurat în torent. Noroiul mi se strecura printre degete. M-am uitat înapoi. Unchiul Joe, mătușa Wendy și mătușa Joyce, părinții mei și sora mea, Lindi, stăteau în picioare, privindu-mă, doamnele în rochii înflorate, bărbații în haine sport și cravată. Tata își aprindea pipa și părea să nu fie deloc preocupat. Mama îmi zâmbea încurajator ca de obicei.

Mi-am făcut curaj și am sărit împotriva curentului, dar am simțit imediat cum mă scufundam, picioarele tăind apa fără folos. Curentul mă împingea, îmi smulgea chiloții și mă trăgea la vale. Nu puteam să respir și am înghițit apă. Am încercat să ies la suprafață, dar nu aveam punct de sprijin. Dădeam din picioare și mă zbăteam, dar fără niciun rezultat.

Apoi piciorul meu a dat de o piatră și m-am împins cu putere în sus. Am ieșit la suprafață și am luat o gură mare de aer. Asta m-a calmat și m-am relaxat. Trebuia să câștig acei zece șilingi.

Am dat încet din picioare, mi-am întins brațele și m-am trezit înotând la suprafață. Încă mă mai scufundam, dar dintr-odată m-am simțit eliberat: înotam. Nu îmi păsa că râul mă târa la vale. Am înotat triumfător în mijlocul curentului. Deasupra vuietului apei și a bulelor de apă am auzit cum familia mea aplauda și mă încuraja. Pe când mă îndreptam către marginea râului pentru a ieși pe mal, vreo cincizeci de metri mai la vale am văzut-o pe mătușa Joyce căutându-și portmoneul în geanta ei neagră enormă. Am ieșit din apă, am trecut printr-o tufă de urzici pișcătoare și am alergat în susul malului. Îmi era frig, eram plin de noroi și pișcat de urzici, dar știam să înot.

— Uite Ricky, spuse mătușa Joyce. Bravo.

M-am uitat la bancnota din mâna mea. Nu avusesem niciodată așa de mulți bani: părea o avere.

— În regulă, toată lumea, spuse tata. Acum plecăm.

De-abia atunci mi-am dat seama că era ud learcă. Își pierduse cumpătul și sărise în apă după mine. M-a îmbrățișat cu putere.

Nu îmi amintesc de vreun moment în care să nu fi simțit iubirea familiei mele. Eram o familie în care am fi făcut orice unii pentru alții — și încă mai suntem. Părinții mei se adorau unul pe celălalt, iar în copilăria mea și-au spus foarte rar vreun cuvânt tăios unul altuia. Eve, mama mea, era plină de viață și ne umplea pe toți de energie. Ted, tata, era un personaj mai degrabă tăcut, care își fuma țigara și îi plăcea să citească în tihnă ziarul, dar amândoi aveau gustul aventurii. Ted ar fi vrut să devină arheolog, dar tatăl său, judecător la Curtea Supremă, voia ca el să urmeze tradiția familiei Branson și să studieze Dreptul. Trei generații de Branson studiaseră Dreptul. Când Ted era încă la școală, bunicul a angajat un consultant să vorbească cu el și să discute posibilele opțiuni de carieră pe care ar fi putut să le urmeze. Când s-a dovedit că Ted voia să devină arheolog, bunicul a refuzat să plătească serviciile consultantului, pe motiv că nu își făcuse treaba cum trebuie. Așa că Ted, vrând-nevrând, s-a dus la Cambridge să studieze Dreptul și, ca hobby, a continuat să colecționeze obiecte antice și fosile pe care le numea „muzeul” său.

Când a izbucnit cel de-al Doilea Război Mondial, în 1939, Ted s-a înrolat voluntar în regimentul de cavalerie Staffordshire Yeomanry, organizat în jurul asociațiilor profesionale de avocați. Regimentul său a fost trimis în Palestina, iar Ted a luptat la El Alamein, în septembrie 1942, iar apoi în luptele din deșertul libian. După aceea a participat la invazia Italiei și a luptat la Salerno și Anzio. Înainte de a pleca la război, Ted a conceput un cod prin care să le semnaleze părinților unde se afla. Au convenit ca, în scrisorile trimise acasă, pivnița să reprezinte lumea, iar anumite sertare din anumite dulapuri să reprezinte diverse țări. De exemplu, Ted scria cerându-i mamei să-i scoată vechile mănuși de călărie din sertarul din stânga sus al dulapului din dreapta, ceea ce ar fi însemnat

Palestina — nu e de mirare că cenzorii nu au depistat codul, iar bunicii mei au putut ști unde se afla fiul lor.

Atunci când Ted s-a înrolat, Jim Branson, unchiul lui, devenise deja celebru în armată pentru faptul că promova iarba ca hrană. Străunchiul Jim avusese o moșie în Hampshire pe care, în cele din urmă, a împărțit-o între chiriași și s-a mutat în Balham, care, în 1939 era o suburbie îndepărtată a Londrei. Avea o obsesie cu mâncatul ierbii, iar revista *Picture Post* a publicat un articol despre el, în care apărea și o poză a băii sale din Balham, unde creștea în căzi iarbă pe care o transforma apoi în fân. Ori de câte ori Jim era invitat în oraș să mănânce — ceea ce, după un timp, se întâmpla din ce în ce mai des, pentru că devenise o celebritate — își lua și traista cu iarbă. În armată toată lumea îl lua peste picior pe tata: „Tu trebuie să fii fiul lui Jim Branson. Uite, ia de-aici niște iarbă! Pari un mânz vioi! Când o să fii potcovit?” și așa mai departe.

Ted nega vehement orice legătură cu unchiul Jim. Totuși, pe măsură ce războiul continua, David Stirling a stabilit un serviciu special de forțe aeriene (SAS), un regiment de elită destinat să combată în spatele liniilor inamice. Piloții SAS trebuiau să zboare cu cât mai puțină greutate la bord și, curând, s-a răspândit vestea că Jim Branson îi oferea consiliere lui David Stirling și trupelor sale de elită despre cum să trăiască numai cu iarbă și nuci.

De atunci încolo, ori de câte ori Ted era întrebat: „Branson, ai vreo legătură cu Jim Branson?”, el răspundea cu mândrie: „Da, de fapt, este unchiul meu. E extraordinar ce face împreună cu cei de la SAS, nu-i așa?”

Lui Ted i-au plăcut de fapt cei cinci ani departe de casă și i-a fost destul de greu să se întoarcă la Cambridge pentru a-și continua studiile de drept. Câțiva ani mai târziu, tânăr avocat, la o petrecere, a fost întâmpinat de o fată frumoasă, blondă, pe nume Eve, care a traversat tot salonul până la el, a luat o tavă de cârnați cu sos de miere și i-a spus: „Drumul către inima unui bărbat trece prin stomac. Uite, ia câteva din astea!”

Eve Huntley-Flindt moștenise o parte din energia sa uimitoare de la mama ei, Dorothy, care deține două recorduri britanice: la 89 de ani, buni a devenit cea mai în vârstă persoană din Marea Britanie care a trecut examenul de dansuri de societate latino-americane pentru avansați, iar la 90 de ani a devenit cea mai în vârstă persoană care a înscris la golf dintr-o singură lovitură.

Buni avea 99 de ani când a murit. Cu puțin timp înainte, îmi scrisese ca să-mi spună că ultimii zece ani au fost cei mai grozavi din viața ei. În același an, în timpul unei croaziere pe mare în jurul lumii, a fost uitată în Jamaica numai cu costumul de baie pe ea. A citit până și *O scurtă istorie a timpului** (eu nu am reușit!). Nu a încetat niciodată să învețe. Atitudinea ei era următoarea: ai ocazia să trăiești o singură dată, așa că profită cât mai mult.

Mama a moștenit de la buni dragostea pentru sport și dans. La vârsta de doisprezece ani, a apărut într-o piesă de teatru de revistă, scrisă de Marie Stopes, care mai târziu a devenit renumită pentru eforturile sale privind educația pentru sănătate a femeilor. Câțiva ani mai târziu, mama aproape că a fost obligată să se dezbrace pentru un alt rol într-un spectacol: *The Cochran Show*, la Teatrul Maiestății Sale din West End.** Spectacolele lui Sir Cochran erau renumite pentru faptul că el avea cele mai frumoase fete din oraș, iar acestea se dezbrăcau în timpul spectacolului. Era în timpul războiului și locurile de muncă erau puține. Eve se hotărâse să accepte rolul, susținând că este vorba doar de o distracție nevinovată. Cum era de așteptat, bunicul a reacționat violent. I-a spus că va veni în trombă la Teatrul Maiestății Sale și o va scoate din spectacol. Eve i-a transmis asta lui Sir Cochran, care

* *A Brief History of Time*, celebrul volum al lui Stephen Hawking, publicat prima oară în 1988 (n.t.).

** Zonă din centrul Londrei în care se află principalele teatre londoneze (n.t.).

i-a permis să danseze fără să se dezbrace. Atunci, ca și acum, reușea să obțină aproape tot ce voia.

Eve a început să-și caute o altă slujbă, de zi, și s-a dus la Heston, unde recruții armatei regale britanice (RAF) învățau să zboare cu planorul, la un club de planorism, înainte de a deveni piloți. A cerut o slujbă pe post de pilot, dar i s-a spus că slujba aceea era numai pentru bărbați. Deloc descurajată, l-a îmbrobodit pe unul dintre instructori, care, până la urmă, a cedat și i-a oferit în secret slujba, atâta vreme cât pretindea să fie băiat. Astfel, purtând o geacă de piele, o cască de piele pentru a-și ascunde părul și adoptând o voce mai joasă, Eve a învățat să piloteze plane și a început să dea lecții noilor piloți. În ultimul an de război, s-a înrolat în serviciul naval regal feminin, pe post de radiotelegrafistă, și a fost trimisă în Black Isle în Scoția.

După război, Eve a devenit stewardesă, o slujbă foarte dorită pe atunci. Condițiile erau stricte: trebuia să fii drăguță, necăsătorită, cu vârsta între 23 și 27 de ani, să vorbești spaniolă și să ai pregătire de asistentă medicală. Fără să se sinchisească de faptul că nu vorbea spaniolă și nu era asistentă medicală, mama a reușit să-l îmbrobodească pe portarul de noapte de la centrul de recrutări și așa a ajuns să participe la cursul de pregătire al British South American Airways. BSAA folosea două tipuri de aeronave pe rutele Londra–America de Sud: Lancaster și York, cu o capacitate de 13 pasageri, respectiv 21. Aveau niște nume foarte frumoase, *Star Stream* (Pârâu de Stele) și *Star Dale* (Vale de Stele), iar fetele erau cunoscute sub numele de Star Girls (Fetele Stelelor). Când avionul se punea în mișcare pe pistă, prima sarcină a mamei era să le ofere pasagerilor gumă de mestecat, zahăr de orz, tampoane de vată și cărți Penguin și să le explice că trebuiau să-și sufle nasul înainte de decolare și de aterizare.

Cabinele nu erau presurizate, iar zborurile erau maratonuri: cinci ore până la Lisabona, opt ore până la Dakar și apoi paisprezece până la Buenos Aires. Pentru ruta Buenos Aires–Santiago, aeronava York era schimbată cu mai robusta

Lancaster și toată lumea trebuia să poarte măști de oxigen în timpul traversării Anzilor. La un an după ce se angajase la BSAA, compania a fost preluată de BOAC, British Overseas Airways Corporation, iar Eve a început să lucreze pe un avion Tudor. *Star Tiger* (Tigrul Stelelor), primul avion care a plecat către Bermuda, a explodat în aer. Avionul său a fost al doilea și a ajuns cu bine la destinație. Dar avionul următor, *Star Ariel*, a dispărut fără urmă în Triunghiul Bermudelor și toate aeronavele Tudor au fost retrase. Mai târziu, s-a descoperit că fuselajul lor era prea slab pentru a susține sistemul de presurizare recent instalat.

Atunci Ted s-a gândit probabil că, dacă nu se căsătorește cu Eve, pentru ca ea să nu mai poată fi stewardesă, ar fi putut să dispară la un moment dat undeva deasupra Atlanticului. A cerut-o în căsătorie în timp ce goneau într-un uruit asurzitor pe motocicletă lui, iar ea a strigat „Da!” cât au ținut-o puterile, pentru ca vântul să nu-i fure vorba. S-au căsătorit pe 14 octombrie 1949, iar eu am fost conceput în timpul lunii lor de miere la Mallorca.

Părinții ne-au tratat întotdeauna, pe mine și pe surorile mele, Lindi și Vanessa, ca pe niște egali ale căror opinii erau la fel de valoroase ca ale lor. Pe când eram mici, înainte ca Vanessa să apară, dacă părinții noștri ieșeau la cină undeva, ne luau pe mine și pe Lindi cu ei, lungiți pe pături pe bancheta din spate. Noi dormeam în mașină în timp ce ei erau la cină, dar ne trezeam întotdeauna când ne întorceam spre casă. Eu și Lindi stăteam tăcuți, privind cerul înstelat, ascultându-i pe ai noștri discutând și făcând glume despre seara respectivă. Părinții ne tratau ca pe niște prieteni. De copii discutăm cu tata cazuri juridice și dezbăteam dacă pornografia și drogurile ar trebui legalizate, cu mult timp înainte să știm despre ce vorbeam. Părinții ne-au încurajat întotdeauna să avem propriile opinii și rareori ne dădeau sfaturi dacă nu le ceream.

Locuim într-un sat numit Shamley Green, în Surrey. Înainte de nașterea Vanesei, eu și Lindi am crescut în Easteds, într-o căsuță acoperită cu iederă, cu ferestre mici albe și

o porțiță albă care dădea în izlazul satului. Aveam cu trei ani mai mult decât Lindi și nouă mai mult decât Vanessa. Părinții noștri au avut foarte puțini bani când eram noi mici și poate pentru că mamei nu îi plăcea prea mult să gătească sau poate pentru că încerca să economisească bani, îmi amintesc că am mâncat multă pâine și resturi de mâncare. Dar tradiția era tradiție și nu ni se permitea să ne ridicăm de la masă fără să fi terminat tot din farfurie. Ni se dădea și ceapă, de la noi din grădină. Am urât ceapa dintotdeauna și o ascundeam în sertarul mesei. Acest sertar nu a fost curățat niciodată și, când ne-am mutat, zece ani mai târziu, sertarul a fost deschis și grămada mea de cepe fosilizate a fost descoperită.

Mâncarea nu era atât de importantă la masă, cât compania. Casa era mereu plină de oaspeți. Pentru a reuși să se descurce cu banii, mama invita studenți francezi și germani care voiau să învețe engleza într-o familie tipică de englezi, iar noi trebuia să le ținem companie. Mama ne-a pus întotdeauna să lucrăm în grădină, să o ajutăm la pregătirea și strânsul mesei. Când voiam să scap, fugeam în celălalt capăt al satului la prietenul meu, Nik Powel.

La început, cel mai mult în prietenia noastră mă bucura faptul că mama lui făcea o cremă de vanilie minunată, așa că, după prânzul în care îndesam ceapă în sertarul de sub masă, mă strecuram și fugeam către casa lui Nik, lăsându-i pe nemți să încerce să vorbească engleză cu ai mei. Dacă îmi calculam bine timpul, ceea ce de obicei îmi reușea, plăcinta și crema de vanilie erau deja pe masă. Eu și Nik eram cei mai buni prieteni. Era un băiat liniștit cu părul negru și drept și ochii negri. Curând am început să facem totul împreună: cățarat în copaci, plimbări cu bicicleta, împușcat iepuri și ascuns sub patul lui Lindi, pentru a o apuca de gleznă când se dădea jos să aprindă lumina. Nu îmi amintesc de vreo perioadă în care eu și Nik să nu fi fost prieteni.

Acasă mama avea două obsesii: întotdeauna găsea să ne dea ceva de lucru și mereu căuta modalități de a face bani. N-am avut niciodată televizor și nu cred că părinții mei